

Uitspraak nr. 85 van de Verbondscommissie Samenloop inzake "opgejaagde koe"

Betreft: Aansprakelijkheidsverzekering voor jagers / AVP-verzekering

Partijen: Verzekeraar A

en

Verzekeraar B

Verzekeraar A en verzekeraar B hebben zich ter verkrijging van een uitspraak van de Verbondscommissie Samenloop tot deze commissie gewend ter beslechting van een geschil dat tussen partijen is gerezen.

Feitelijke gegevens

Op 24 december 1994 is tijdens een jacht de hond van de heer X een haas achterna gelopen over een weideveld met koeien dat tot het jachtterrein behoorde. Door deze achtervolging zijn de koeien over de bevroren weide gaan rennen. Een van de koeien, die drachtig was, is hierbij gevallen en heeft haar poot gebroken. Deze koe moest worden afgemaakt.

De heer X heeft een aansprakelijkheidsverzekering voor jagers gesloten bij verzekeraar A en een AVP-verzekering bij verzekeraar B.

Partijen verschillen van mening over de vraag wie dekking dient te verlenen.

Het geschil

In zijn memorie van eis stelt verzekeraar A:

"Tussen verzekeraar A en verzekeraar B is een samenloopgeschil gerezen in de zin van art. 2 lid 3 van het Reglement Verbondscommissie Samenloop, welk geschil verzekeraar A hierbij aanhangig maakt bij uw Commissie.

Het onderhavige geschil betreft de aansprakelijkheidsdekking van een particulier persoon voor schade aan personen en zaken ingevolge de aansprakelijkheidsverzekering voor jagers van verzekeraar A en de aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren van verzekeraar B. Verzekeraar A heeft de op 24 december 1994 door de hond van de verzekerde X, veroorzaakte schade vooralsnog voor zijn rekening genomen.

Verzekeraar A is evenwel van mening dat de helft van het door hem ter zake van deze schade uitgekeerde schadebedrag inclusief de expertisekosten voor rekening van verzekeraar B behoort te komen, omdat deze schade ook onder de dekking van verzekeraar B valt. Verzekeraar B is niet bereid dekking te verlenen en in de onderhavige schade te participeren, zodat verzekeraar A er belang bij heeft dat uw Commissie een partijen bindende uitspraak geeft.

De schade is ontstaan doordat de hond van verzekerde een haas achterna is gelopen over een perceel dat tot het jachtveld behoorde waar runderen weidegang genoten. Door deze achtervolging zijn deze runderen over de bevroren weide gaan rennen. Een van de runderen die drachtig was, is hierbij gevallen en heeft haar poot gebroken. Dit rund moest worden afgemaakt.

Ingevolge art. p van de verzekeringsvoorwaarden is onder de polis van verzekeraar B gedekt de aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt of toegebracht door dieren van verzekerde.

Ingevolge art. a van de verzekeringsvoorwaarden is onder de polis van verzekeraar A onder meer gedekt de aansprakelijkheid van de verzekerden in hun hoedanigheid als vermeld in art. b voor schade veroorzaakt als eigenaar, gebruiker van en toezichthouder op één of meer honden gedurende voorbereidingen voor en tijdens de jacht.

Verzekeraar A heeft in zijn verzekeringsvoorwaarden een clausule opgenomen voor geval er sprake is van een dubbele verzekering. Immers art. c van zijn verzekeringsovereenkomst luidt:

"Indien - zo de in deze voorwaarden bedoelde verzekering niet bestond - aanspraak zou kunnen worden gemaakt op vergoeding van schade, resp. kosten op grond van enige wet of andere voorziening, dan geldt de onderhavige verzekering slechts als verschil in voorwaarden resp. als excedent boven de dekking, die onder de andere verzekering(en) of voorziening(en) is verleend."

Op grond van dit artikel is verzekeraar A van mening dat wanneer zijn verzekerde rechten kan ontlenen aan een andere aansprakelijkheidsverzekering, in casu die van verzekeraar B, hij geen dekking behoeft te verlenen. Daar in de onderhavige zaak evenwel sprake is van twee zogenaamde "harde na u"-clausules brengt de redelijkheid en billijkheid met zich mee dat verzekeraar A de helft van de door hem uitgekeerde schade op verzekeraar B kan verhalen.

Daartoe aangesproken, beroept verzekeraar B zich op art. q van zijn verzekeringsvoorwaarden welk artikel luidt:

"Niet verzekerd is de aansprakelijkheid voor schade, waarvoor de aansprakelijkheid onder enige andere verzekering verzekerd is, in welk geval deze verzekering wordt geacht niet te bestaan."

Verzekeraar B stelt zich ten onrechte op het standpunt dat in de verzekeringsvoorwaarden van verzekeraar A sprake zou zijn van de standaard "zachte na-u"-clausule. Ten onrechte omdat de standaard "zachte na- u"-clausule als volgt luidt:

"Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade die tevens onder enig andere verzekering is gedekt."

Bovendien is verzekeraar B ten onrechte van mening dat er geen sprake is van een dubbele verzekering. Wederom ten onrechte omdat in beide polisvoorwaarden met betrekking tot de samenloop ter zake van dezelfde aansprakelijkheid sprake is van "harde na u"-clausules. Immers in art. q van de verzekeringsvoorwaarden van verzekeraar B en art. c van de verzekeringsvoorwaarden van verzekeraar A wordt er vanuit gegaan dat als de desbetreffende verzekering niet zou bestaan, de andere verzekering dekking zou verlenen. Dat verzekeraar B één en ander korter en bondiger in zijn voorwaarden heeft gesteld, maakt deze na-u-clausule nog niet "harder" dan die van verzekeraar A. In beide clausules gaat het om de fictie "de eigen verzekering weggedacht"

Verzekeraar A blijft dan ook van mening dat de helft van de onderhavige schade onder de aansprakelijkheidsverzekering voor partijen van verzekeraar B valt.

Mitsdien moge verzekeraar A de Verbondscommissie Samenloop verzoeken bindend vast te stellen dat de schade op 24 december 1994 veroorzaakt door de hond van de verzekerde X ook

onder de dekking van de aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren van verzekeraar B valt, zodat verzekeraar B gehouden is de helft van het schadebedrag inclusief de expertisecosten aan verzekeraar A te vergoeden."

In zijn memorie van antwoord stelt verzekeraar B onder meer:

"Hoewel het niet direct uw taak is om u uit te laten over een schuldvraag achten wij het onoverkomelijk daarop in te gaan.

Bekend is dat de hond van de wederzijdse verzekerden achter een haas aanzat en dat koeien in de buurt meegedaan hebben. Van betrouwbaar bewijs ter zake de toedracht is niet gebleken. De verzekerde heeft de schade niet bij ons gemeld. Verzekeraar A heeft ons geen schadeformulier doen toekomen, noch enig ander document dan een expertiserapport.

Een contact tussen hond en koe van dien aard dat de schade zou ontstaan zijn door de onberekenbare energie gelegen in de hond, zoals de jurisprudentie ter zake art. 6:179 BW verlangt, blijkt geenszins uit het door verzekeraar A overgelegde expertiserapport.

De koe kan uit schrik, opwinding maar ook uit een natuurlijke behoefte aan beweging, het voorbeeld van levendigheid van haas, andere koeien of hond bemerkend, het op een lopen hebben gezet. Dat de hond achter de gelaedeerde koe aanzat is onaannemelijk vanwege de mate van dapperheid die dat geëist zou hebben van de relatief kleine hond.

De gedraging van de hond kan misschien causaal zijn maar evenzeer van haas of andere koeien, waarvoor de geleadeerde de verantwoording heeft.

De essentie is naar onze mening niet de aansprakelijkheid van de hond maar de eventuele aansprakelijkheid van de jager. Verzekerde had de grond voor jagen gepacht volgens de expert. Niet onderzocht is door verzekeraar A of er voor verzekerde enige aanleiding was om niet van zijn jachtrecht gebruik te maken (door de hond het werk te laten doen).

Tevens is niet onderzocht of er sprake kan zijn van een eigen causale bijdrage van de schadelijgende partij door wetende dat hij de grond voor jacht verpacht heeft, daar dieren op liet grazen, die door de jacht getroffen konden worden.

Door het nalaten de aansprakelijkheid voldoende te onderzoeken of enige weer te formuleren achten wij verzekeraar A tekort geschoten in de schadebehandeling en daarmee bij het aanspreken van ons in de nakoming van het samenloopreglement.

De risico's van een onvoldoende schuldvraagonderzoek dienen naar onze mening te blijven bij degenen die dat onderzoek had behoren te verrichten. Anders zou het zijn als verzekeraar A van te voren met ons of onze gevolmachtigde over de schaderegeling overleg had gevoerd, hetgeen toch redelijk zou zijn geweest, omdat al voor de betaling verzekeraar A door het expertiserapport van de bij ons gesloten verzekering op de hoogte was.

Anders dan verzekeraar A kennelijk meent achten wij hard en zacht relatieve begrippen, standaardclausules ten spijt. Verzekeraar A erkent dat hun polis dekking biedt. In zo'n geval stelt onze na-u-clausule dat onze polis niet geacht wordt te bestaan, dus ook niet voor 50%. De dekking van de polis van verzekeraar A blijft immers in beginsel in stand bij samenloop, maar met een aan de andere polis aangepast eigen risico.

Als boven gemotiveerd achten wij de eis van verzekeraar A niet ontvankelijk. Verzekeraar A subrogeert niet ex 284K.

Door het tekort schieten in de schadebehandeling verzoeken wij u subsidiair te oordelen dat de schade bij verzekeraar A dient te blijven.

Meer subsidiair verzoeken wij u te oordelen dat onze na-u-clausule hard is vergeleken met die bij eiser in gebruik."

Overwegingen van de commissie

Dit geschil is als samenloopgeschil aan de commissie voorgelegd overeenkomstig artikel 2 lid 2 van haar reglement op grond waarvan de commissie dit geschil in behandeling neemt.

De commissie stelt vast dat de AVP-verzekering van verzekeraar B de aansprakelijkheid voor schade veroorzaakt of toegebracht door dieren van verzekerde dekt.

De aansprakelijkheidsverzekering voor jagers van verzekeraar A dekt de aansprakelijkheid van de heer X in zijn hoedanigheid van jager voor schade veroorzaakt als eigenaar, gebruiker van en toezichthouder op een of meer honden gedurende voorbereidingen voor en tijdens de jacht. Hieruit volgt dat beide verzekeringen afzonderlijk dekking bieden voor de door de hond van de heer X veroorzaakte schade.

De commissie stelt vervolgens vast dat in de polisvoorwaarden van beide verzekeringen een na-u-clausule is opgenomen.

De na-u-clausule van verzekeraar A luidt: "Indien - zo de in deze voorwaarden bedoelde verzekering niet bestond - aanspraak zou kunnen worden gemaakt op vergoeding van schade, resp. kosten op grond van enige andere verzekering, al dan niet van oudere datum resp. op grond van enige wet of andere voorziening, dan geldt de onderhavige verzekering slechts als een verschil in voorwaarden resp. als excedent boven de dekking, die onder de andere verzekering(en) of voorziening(en) is verleend."

De na-u-clausule van verzekeraar B luidt: "Niet verzekerd is de aansprakelijkheid voor schade, waarvoor de aansprakelijkheid onder enig andere verzekering verzekerd is, in welk geval deze verzekering wordt geacht niet te bestaan."

De commissie stelt op grond van een vergelijking van de na-u-clausules vast dat de na-u-clausule van verzekeraar A een sterkere werking en dus qua rechtsgevolgen een verdere reikwijdte heeft dan de na-u-clausule van verzekeraar B. Uit de tekst van de na-u-clausule die in de polisvoorwaarden van de aansprakelijkheidsverzekering voor jagers van verzekeraar A is opgenomen blijkt immers dat deze verzekering niet alleen een subsidiair karakter draagt ingeval van het feitelijk bestaan van een andere verzekering, maar eveneens indien een andere verzekering - bij gebreke van de verzekering van verzekeraar A - dekking zou hebben geboden. Ter onderbouwing van vorenstaande constatering kan worden verwezen naar rechtsoverweging 3.6.3 van het arrest van de Hoge Raad d.d. 10 maart 1995, RvdW 1995, nr. 65 en NJ 1995, 580.

Conclusie

De commissie concludeert dat beide verzekeringen een secundaire dekking bieden voor de schade veroorzaakt door de hond van de heer X, aangezien beide polissen een na-u-clausule bevatten.

De na-u-clausule van verzekeraar A heeft een sterkere werking dan die van verzekeraar B zodat de aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren van verzekeraar B voor dient te gaan.

Bindend advies

Partijen hebben zich tot de Commissie Samenloop gewend ter verkrijging van een bindend advies. De commissie geeft als bindend advies dat verzekeraar B dekking zal dienen te verlenen.

Den Haag, 13 november 1995

De Verbondscommissie Samenloop

De voorzitter,

De secretaris,

mr. H.J. te Winkel

mw. mr. W.H. Quaedvlieg-Meijer